

Distinctio .v. de baptismo per cōparationem ad dantes.

Dist hec sciendū est sacm̄ baptisim̄. rē. Supra determinauit mgr̄ de baptismo p̄ cōparationem ad suscipiētes. hic agit de ip̄o p̄ cōparationem ad dantes. r̄ hi sūt quibus collata ē potestas baptizādi. Et diuiditur hec pars in duas partes. In p̄ma agit de potestate collata. In secūda agit de his que hanc potestatem expediūt vel impediūt. infra dist. sequenti circa mediū. ibi. Doceriā sciendū est q̄ licet ter. rē. p̄ma

pars habet duas. In p̄ma ostendit magister q̄ sit ipsa potestas que ministris est collata. In sc̄da vero dicitur minar q̄b̄ ē collata. infra. dist. vij. Nūc q̄b̄ licet baptizare. p̄ma ps habet tres partes. In p̄ma p̄te ostēdit q̄ potestas baptizandi equaliter ē efficax i oīmbus ministris. In secūda v̄o ostēdit q̄ sit ista p̄as qm̄ ē solus ministerij exterioris ibi. Qd̄ misterij t̄m̄ h̄nt. In sc̄a v̄o p̄te ostēdit q̄ sit illa p̄as quā dñs potuit dare ministris. sed nō dedit. ibi. Queritur q̄ sit illa p̄as. vbi dicit q̄ est potestas cōparationis.

OI V

Iustos optz eē p̄ quos baptizaf. Sedm̄ b̄ v̄i q̄ si aliq̄s sacer / d̄s sit i peccato mortali r̄ baptizet q̄ mortaliter peccet. S̄z s̄. facit ad id qd̄ tenetur. q̄ baptizādo nō peccat. p̄ d̄. q̄ iste q̄ baptizaf. aut ē i peccato notorio. ā occulto. siue sic siue sic. dist. in q̄ d̄. q̄ aut ē nēcitas r̄ tunc sc̄adalu. r̄ tūc nō peccat baptizādo. s̄z in h̄ q̄ neg ligit se p̄parare. r̄ cū timore r̄ reuerētia. ad sacramentū accedere. Si aut̄ nō est necessitas. nec time tur sc̄adalu si nō baptizet. nō debet baptizare. s̄z pus se p̄pare ad iustificatōnem. qd̄ si nō facit. nō t̄m̄ peccat negli gēdo. s̄z etiam sacramēto p̄tume liā faciēdo r̄ vsur p̄ādo id ad qd̄ n̄ est idoneus. Si aut̄ notorius est peccat sc̄andalisādo. r̄ ideo dicit auḡ. q̄ m̄dos oportet esse ministros. q̄ parer respōsio ad obie ctū. Nō em̄ peccat q̄ facit qd̄ n̄ debet simpliciter. s̄z nō facit vt d̄z.

De p̄tate collata ministris baptizantib̄. q̄ est equaliter efficax in omnibus. siue a bono siue a malo. defur bono vel malo. a malis ministris dari. sicut a bonis r̄ malis sumit. Hec melior ē baptisim̄ q̄ p̄ meliorem dat. nec minus bonus q̄ p̄ minus bonuz dat. nec mal̄ q̄ per malū datur. Hec maius mun̄ dat in baptismo dato a bono. nec min̄ in baptismo dato a malo. s̄ egle. q̄z n̄ ē mun̄ hoīs s̄ dei. Qd̄ totū subditis declaraf̄ testimōijs. Auḡ ait. Baptisim̄ talis est qualis ē iste in cui⁹ p̄tate dat. nō q̄lis est iste p̄ cui⁹ misterij dat. Itē p̄l̄ fieri p̄t vt aliq̄ vez habeat baptisima s̄beant verā fidē. Itē si int̄ bonos ministros cū sit ali⁹ alio melior. nō ē melior baptisim̄ q̄ p̄ meliorem dat. nullo mō mal̄ q̄ ēt p̄ malū dat. q̄z idē baptisim̄ dat r̄ iō p̄ ministros dispares. dei munus ē egle. q̄z nō illoz s̄z ei⁹ est. Idē cū baptizat mal̄ illd̄ qd̄ dātū ē. vnū ē. n̄ impar p̄t ipares ministros. s̄z par r̄ egle p̄t h̄. hic ē q̄ baptizat. Itē ego dico r̄ nos dicim̄ oēs. q̄ iustos oēs eē p̄s baptizat. iustos oēs ē tātū iudicij ministros. Sint ministri iusti si uolunt. Si aut̄ noluerit esse iusti quis sedet in cathedra moysi. se curū me facit mgr̄ me. s̄. x̄ps d̄ q̄ sp̄s sc̄ctus dicit. Hic ē q̄ baptizat. Item q̄s baptizauit iudas. x̄ps baptizauit. Si quos ergo baptizauit ebriofus. homicida. adulter. si x̄pi erat baptisimus.

1 nō peccat. p̄ d̄. q̄ iste q̄ baptizaf. aut ē i peccato notorio. ā occulto. siue sic siue sic. dist. in q̄ d̄. q̄ aut ē nēcitas r̄ tunc sc̄adalu. r̄ tūc nō peccat baptizādo. s̄z in h̄ q̄ neg ligit se p̄parare. r̄ cū timore r̄ reuerētia. ad sacramentū accedere. Si aut̄ nō est necessitas. nec time tur sc̄adalu si nō baptizet. nō debet baptizare. s̄z pus se p̄pare ad iustificatōnem. qd̄ si nō facit. nō t̄m̄ peccat negli gēdo. s̄z etiam sacramēto p̄tume liā faciēdo r̄ vsur p̄ādo id ad qd̄ n̄ est idoneus. Si aut̄ notorius est peccat sc̄andalisādo. r̄ ideo dicit auḡ. q̄ m̄dos oportet esse ministros. q̄ parer respōsio ad obie ctū. Nō em̄ peccat q̄ facit qd̄ n̄ debet simpliciter. s̄z nō facit vt d̄z.

2 Si q̄s q̄ baptizaf. aut ē i peccato notorio. ā occulto. siue sic siue sic. dist. in q̄ d̄. q̄ aut ē nēcitas r̄ tunc sc̄adalu. r̄ tūc nō peccat baptizādo. s̄z in h̄ q̄ neg ligit se p̄parare. r̄ cū timore r̄ reuerētia. ad sacramentū accedere. Si aut̄ nō est necessitas. nec time tur sc̄adalu si nō baptizet. nō debet baptizare. s̄z pus se p̄pare ad iustificatōnem. qd̄ si nō facit. nō t̄m̄ peccat negli gēdo. s̄z etiam sacramēto p̄tume liā faciēdo r̄ vsur p̄ādo id ad qd̄ n̄ est idoneus. Si aut̄ notorius est peccat sc̄andalisādo. r̄ ideo dicit auḡ. q̄ m̄dos oportet esse ministros. q̄ parer respōsio ad obie ctū. Nō em̄ peccat q̄ facit qd̄ n̄ debet simpliciter. s̄z nō facit vt d̄z.

Aug. sup Johan.

Augu. 5 crescentum gr̄ amariū

Mathei xxiij.

x̄ps baptizauit. Non timeo ad ultex. nec ebriofus. nec homicida. q̄z colūbā atrēdo p̄ quā mibi d̄z hic ē q̄ baptizat. Itē homicida dedit baptisimū x̄pi. qd̄ sacz rā sanctū ē. vt ne homicida ministrāte polluat. Itē si i heresi q̄ cūq̄ vel scismate q̄s in nomine p̄ris r̄ filij r̄ sp̄s sc̄cti baptisimū sacramētū acceperit. integrū sacramētū accepit. sed salutē q̄ x̄tus ē sacri nō habebit. si extra ecclesiā catholicā ip̄m sacm̄ habuerit. Debet q̄ ad ecclesiam redire. nō vt sacm̄ baptisimū itez accipiat qd̄ nemo debz i aliq̄ re perere. s̄z vt i societate catholica vitā accipiat. Baptisim̄ eniz extra ecclesiaz neq̄t p̄desse. Ibi eniz cui⁹q̄ prodesse p̄t baptisim̄. vbi p̄t p̄desse elemosina. s̄ i ecclesia. Itē yfido. Roman⁹ p̄tifer n̄ hoiez iudicat q̄ baptizat. s̄ sp̄m̄ dei subministrāte gr̄ amba ptisimū. s̄z pagan⁹ sit q̄ baptizat. In h̄ijs perspicue cernis baptisimū vez bonis r̄ malis dari. r̄ a bonis r̄ a malis. r̄ ip̄m t̄m̄ eq̄ sanctū ē. r̄ mun⁹ ei⁹ egle i bonis siue malis siue a bonis siue a malis baptizentur.

Quid sit illa p̄as baptisimū. qm̄ est solius ministerij exterioris.

Quia misterij t̄m̄ h̄nt n̄ p̄tate baptisimū. p̄tate em̄ sibi retinuit. qd̄ nouit Jobes cū vidit colūbā descēdēte sup̄ x̄pm̄. Cū Augu. Quid nouerat Jobes bap. Dñm. Quid nō nouerat. p̄tate dñici baptisimū in nullum hoīem a dño trāsiturā. s̄z misterij um plane trāsitur. p̄tate a dño in neminez. s̄ misterij in bonos

rē. Uides male dicere. q̄ ebriofus aufert r̄ rōnis r̄ int̄rōnem sed int̄rōnem facta ē ad baptisimū. s̄ si ebriofus caret int̄rōne. n̄ baptizat. Itē q̄ rit si aliq̄s ē ita ebri⁹ q̄ nō ē oīni nō i eo ligata rō n̄ possit aliq̄d dicere. s̄z n̄ bal buciēdo dicit. vez sit baptizat⁹ que talis baptizat. Qd̄ nō videt. q̄ ligatio lingue t̄m̄ gnū ē ligationis rōis. r̄ necesse ē rōem eē solutam ad ea q̄ spectant ad misterij sacm̄. mēti. g. rē. p̄. d̄m. q̄ differen tia ē int̄ ebriofū r̄ ebriofū. Ebriofus em̄ d̄t factū. sed ebriofus i cōsuetudine. r̄ ebriofus aliq̄s consuetudine. r̄ ebriofus inebriari aliquā do sobrius esse i actu. ita q̄ nō ibi berit multum. r̄ tunc si baptizat baptisatum est. Quod querit de ebriof. d̄m. q̄ si habeat ligaram rationem adeo q̄ tollatur int̄rōtio baptisandi. et nescit quid faciat. tunc nō baptizat. si autem raro soluta ē it̄ratum q̄ scit qd̄ facit. tamen nō oī modo ē bene cōpositus. t̄c. iij.

Aug. de fi de ad petz

Isidor⁹.

Job. j.

discandū ē q̄ sit baptisatus. etiam si lingua aliquo modo balbutiat. quia id nō est signū ligaminis rōnis semp̄ efficac. Nūlci em̄ sunt q̄ ex modico vino balbutiunt et habent vsū rōnis. Distinguedū tñ est in ligamine lingue. nam si fornicat verba intelligibilia. licet nō oīno recte. baptizari est puulus. Sicut ita corrupte p̄fert q̄ intelligi nō p̄t. et fornicat ita infringit. vt cōueniēter intelligi non possit. est rebaptisad̄.

1. Cor. iij.

4. Quod nouit Iohes. rē. Uiretur dicere cōtra Hiero. et crisos. qui dicūt q̄ non nouerat eē xpm̄. et ita videt cōtra rietas. Querit ergo q̄s melius int̄ eos senserit. et videt q̄ Aug. q̄ q̄n̄ ihs ad ioh. v̄t̄ n̄c dicit ioh. Ego a te debeo baptizari sic d̄r mar. iij. q̄ cogitē bar ioh̄ eē xpm̄. Et de melius dicit Crisost. videt q̄ Ioh̄ q̄n̄ misit sus ē ad baptisadū dicitur fuit. su per quē videtis sp̄m̄ descēdētes h̄c ē q̄ baptizat. h̄ an̄ rēq̄ venit ad eū. sciebat. q̄ sol̄ ip̄e eēt q̄ baptisaret interi⁹. sed tñ nō cogno sciebat exteri⁹ ip̄ sū. h̄. d̄m. q̄ vtrūq̄ v̄t̄ fuit sicut docet nos i religere Criso. Primo em̄ ioh̄ nes nouit xpm̄ i in fantia noticia cogit. postmodū recessit in de ferrū. et tūc post lōgū tēpus quā do missus est ad baptisandū dicitur est ei. q̄ xps̄ p̄tatem baptisadū sibi retineret. sed itaz oblitus ē p̄pter magnam moras. quis vel

et in malos. Nō exhorreat colūba misterii. sp̄iciat p̄tēz dñi. Quid faciat ibi minister malus vbi bonus est. dñs. Neq̄ q̄ plātar neq̄ q̄ rigat ē aliqd. s̄ q̄ icre mentū dat de⁹. Si sup̄ fuerit mister. cū dyabolo cōpurat. s̄ n̄ p̄aminat donū xpi. Ad p̄ illuz sicut purum ē. Per lapideū carnale trāsit aqua ad areolas. In carnali lapido nil generat. sed ortus fructus plurimos affert. habent q̄ nō mō boni sed etiaz mali misterii baptisadū. s̄ n̄c utri p̄tatem baptisadū. Ministerium dedit em̄ xps̄ seruis. s̄ p̄tē sibi retinuit. quā si vellet poterat seruis dare vt seruis daret baptismū suū tanq̄ vice sua et p̄tē suam p̄stituere poterat in aliquo vel in aliq̄b⁹ seruis suis. vt tāta vis esset in baptismo serui q̄nta ē in baptismo dñi. s̄ n̄ noluit. ne seru⁹ in seruo spem poneret. Baptizat seru⁹ vt minister. baptizat dñs tāq̄ p̄tatem h̄is. quā si daret suis. vt s̄ ip̄oz eēt q̄ dñi erat tot essent baptis mi quot serui. vt sicut dicit ē baptis m⁹ Ioh̄is. sic dicitur baptis m⁹ petri vel paul. Ad ne fieri retinuit sibi dñs p̄tē baptis mi suis aut misterii dedit. Si q̄ seruis dicit se baptisare. recte dicit. sed tanq̄ mister baptizat. et iō n̄ differt siue bon⁹ siue mal⁹ baptizet. Inde ēt nemo dicit baptis m⁹ me⁹. cū tñ dicat euangeliuz meli. prudentia mea. h̄ec sint a dño. in q̄bus dñs est. Ali⁹ eniz alio meli⁹ operat in euāgelisando. et ali⁹ alio prudētor ē. ali⁹ at alio magis minusue baptisatus siue ab inferiori siue a maiorib⁹ baptizet dici non potest.

Quae fuit illa p̄tēs baptis mi quā xps̄ potuit dare ministerio. sed non dedit. h̄c q̄rit que sit illa p̄tēs baptis

q̄ p̄tā dimitteret. et sp̄m̄ sc̄m̄ daret. vtrūq̄ q̄ p̄tēs sc̄m̄ bar i generali. sed postmodū dicit in speciali. p̄tēs rāmen cognouit quis esset q̄ cutus potestatis esset. p̄tēs m̄ em̄ sc̄m̄ p̄ cōuersationem in fātē. secundū p̄tēs uelationē. p̄tēs et sic patet vtrūq̄.

mi quā xps̄ sibi retinuit. et potuit dare seruis. h̄ec ē vt plurimi volūt p̄tēs dimittere p̄tēs i baptis mo. s̄ p̄tēs dimittere p̄tēs q̄ i deus ē. Ad aliq̄ dicit h̄c p̄tēs non potuisse dare alicui fuozuz q̄ nulli potuit dare vt eēt q̄d ip̄ se ē. vel vt haberet eētā quam ip̄e h̄z. cui h̄ est eē q̄d posse. Dicit em̄ si h̄c potestati alicui dare potuit. potuit ei dare creaturas creare. q̄ n̄ ē h̄ maior. potie q̄ illd. Ad q̄d dicit p̄tēs potuit eis dare potiaz dimittere p̄tēs. et n̄ ip̄az eādē q̄ ip̄e potēs ē. s̄ potiaz creatā q̄ fu⁹ possit dimittere p̄tēs n̄ tñ vt auctor remissiois sed vt minister. nec tñ sine deo auctore. vt si cur in ministerio h̄z exteri⁹ sc̄m̄ ficare. ita in ministerio h̄eret interi⁹ mūdare. et sicut id facit deo auctore q̄ cū eo t̄i eo opat illd exteri⁹. ita interi⁹ mūdare deo auctore q̄ eius v̄bo velut q̄dā ministerio vtret. Ita ēt possit de⁹ p̄ aliq̄e creare aliq̄. n̄ p̄ cū tāq̄ auctore. s̄ ministri. cū q̄ t̄i q̄ oparetur. sic i bōis opib⁹ n̄t̄ ip̄e opat et nos. nec ip̄e tñ. nec nos tñ. s̄ ip̄e nobiscū et i nob. et tñ i sagēdis ministri ei⁹ sum⁹ nō auctores. Ita q̄ potuit dare suo p̄tē dimittere p̄tēs i baptis mo. i vt in mūdatione interiori seru⁹ cum dño opet. non seru⁹ sine domino nec dominus sine seruo. sed dñs cum seruo. et in seruo. sicut i exteriori ministerio dñs opat cū suo et i suo. vñ t̄ dñs d̄ sc̄m̄ ficare et fu⁹. s̄ dñs iuisibili ḡa. fu⁹ v̄i sibili sacro. Et aug. sup̄ leuiticū dñs ait. Ego dñs q̄ sanctifico. et de moysē ēt dictū ē. et sc̄m̄ ficabis eū. S̄ moyses sc̄m̄ ficabat visibili sacris p̄ sp̄m̄ vbi ē tot⁹ fruct⁹ visibili sacro. sine hac sc̄m̄ ficatōe visibilia sacra nil p̄sūt. Si q̄s h̄ meli⁹ apire poterit nō iudeo

6. Me seruis in suo. rē. Que rit de ratione ita quaz affige m̄ḡ ne p̄uus p̄deret sp̄e i boie. q̄ illd nullū vt in cōuersatione. q̄ possit mus i oīdo. sc̄m̄ rū cōfideat. vñ de clamam⁹ de be ara v̄gane. v̄ta. dulcedo. et spes n̄ra salue. s̄ d̄d q̄ ē spes aurtij. et est spes p̄m̄. d̄m. q̄ si po rētas dimittere di peccata esset dara boni. iam possit homo sperare ab hoie gratiā et veniā. et ita q̄ dñs gratiam ad quaz gr̄a ē velut dispositio necessaria. sed bec ab hoie separi non p̄t necd̄. S̄z cū h̄o possit oīdo adiuuare. q̄ d̄z p̄gruare p̄tēs sperare aliq̄ sc̄m̄ cō tāq̄ in adiuuare nō tanq̄ in releuare. q̄ hoc ē gr̄a sp̄alis solius xpi. et sic p̄ illd. Et or̄ est sc̄m̄ ficatōe q̄ fuit rē. Dicit q̄ d̄ alta rōe quā agnat cū d̄. ne tot eēt baptis mi q̄ baptisate. Uñ. n̄. rō n̄ ē bōa. q̄ aut itelligit tot numero. aut tot sp̄e. Nō tot sp̄e p̄stat. q̄ plius forma r̄p̄tis est fecer̄ ē i oībo. Si tot nūero. nullū eēt incōueniēs. h̄. q̄ itelligit q̄ tot eēt denoia rōe. et ita sc̄m̄ ficatōe ēē i ecclia. q̄ vñ possit dicere ego sum pauli. alius autē ego

Augusti. Leui. xij

sum appollo. et sic nō perfecta eēt vñtas i ecclia. cuius vñtatis p̄fectio fundamētū h̄z in vno baptis mo.

plures baptizare. nō plures vnū. 2 rō ē mutatio forme
i vno 2 nō i alio. Hōc nihilomin⁹ alia rō assignari. qz nō
est necē qz sū duo baptizēt. si vterqz p̄r s̄bū dicere 2 mer
gere. S; necitas 2 vtilitas ē qz sū duo baptizētur qm̄ s̄
in articulo mortis. Alia rō rō ē. qz baptizās mīster r̄p̄s
s̄ḡt. vñ s̄c̄i b̄ qz vn⁹ hēat p̄les vxoies saluari potuit rō
sacri altq̄ mō. qz ch̄rist⁹ est sp̄s⁹ multaz aīarū. s; non
ecōuerso. sic i p̄posito ē intelligēdū qz vnus ē baptizās
interi⁹. s; ch̄rist⁹ dñs a q̄ est vnitas in sacro baptis̄m̄.

Questio ij b

Dato qz clerici 2 layci possint baptizare. qz. si possint
baptizare heretici. Et qz sic ostēdit p̄mo aucte bede. siue
heretic⁹ siue sc̄ismatic⁹ i noīe sc̄e trinitatis baptizat. nō
vz iste q̄ baptizat. ē a catholic⁹ baptizat. Itē Aug.
nulli sacro ē iniuriādū. illi autē iniuriātur qui dicūt ea
polluti p̄ pollutionē ministrorū. s; heretici q̄ntis polluti
p̄r baptizare. Itē accēdit s̄bō ad elīm s̄c̄i sac̄m̄. sed
heretic⁹ dicit s̄bū 2 h; elīm. s; p̄r s̄c̄e fac̄m̄. Itē po
restas baptizandi nō est donuz ḡe granū fac̄ētis. s; r̄m̄
gratis dare. qz s̄c̄i qz mali sacerdotes baptizāt. s; esto
qz aliq̄s sacerdos catholic⁹ fiat heretic⁹. tñ p̄r h̄ non
amittit gr̄az s̄b̄ datā. vñ qz possit baptizare. Cōtra
cū tradit forma baptis̄m̄ p̄mittūtur duo. s; doctrina et
fides. Nam. vl. docere baptizātes i noīe pa. rē. 2 rur
sus. q̄ crediderit 2 baptizat⁹ fuerit. s; doctrina heretic⁹
rū nō est sc̄ia s; inspic̄tia. 2 fides eoz est error. nō fides.
ergo nec baptis̄m̄ eoz ē baptis̄m̄. Itē baptis̄m̄ ē sa
crāmētū fidei. s; vbi deficit fides. deficit baptis̄m̄. Hō
batio p̄me aug. Accedit s̄bū ad elīm 2 s̄c̄i sac̄m̄. nō qz d̄s
s; qz credidit. s; si nō credidit. nō est sac̄m̄. s; cū heretic⁹ n̄ cre
dat nō s̄c̄e fac̄m̄. Itē ad baptis̄m̄ requir̄t interi⁹. s; h̄
heretic⁹ nō h; interi⁹. qz nō h; fidē q̄ interi⁹ dirigit. vt
dicit amb. s; nō p̄r baptizare. Itē heretic⁹ nō est eccl̄ia
q̄ baptis̄m̄ heretic⁹ nō ē baptis̄m̄ eccl̄ie. s; sol⁹ baptis̄m̄
eccl̄ie est baptis̄m̄ heretic⁹. q̄ nō s̄c̄i de eccl̄ia nō est
baptis̄m̄.

19 Ad illud qd obi de doctrina 2 fide. ddm. qz ista non
sūt necitas s; r̄gruāt. fides inq̄ baptizātis. nā s̄
des eccl̄ie necē ē. 2 hec nō deficit. 2 p̄ h; p̄ sequēs. Sicut
ad illd qd obi de interi⁹. ddm. qz sicut patet infra v
tentio p̄ esse respectu op̄is nō respectu finis. 2 sic p̄r ē
recta etiā sine fide. Ad vltimū ddm. qz illd argumen
tū nō v; 2 fert Aug. instātia. egipt⁹ non est padisus. s;
fluu⁹ egipti nō ē fluu⁹ padisi. 2 ē fallacia dñtis. homo
non est asinus. s; genus hominis nō est genus asini. p̄r
em̄ eccl̄ia et heretic⁹ in aliq̄ cōmunicare q̄ntis multū dis
ferāt. Ex his patet casus quo possit queri de heretico.
qui credit qz eccl̄ia nihil faciat. videt em̄ qz cum talis ni
hil intēdat facere. nō baptizat. Et ad hoc ddm. qz here
ticus bene intēdat aliq̄n̄tulum facere qd facit eccl̄ia. 2
tñ intēdat qz eccl̄ia nihil faciat. qz respectu alteri⁹ ē intē
tio 2 credulitas. Nā credulitas est respectu effectus. 2
ip̄e credit qz nullus effectus subsit illi operi. nihilomi
nus tamen intēdat facere ad id opus. non tamen v̄rē
acrus ablutiois corporis. verumetiam vt est aer⁹ qui
dam consuetus fieri ab eccl̄ia. 2 hoc intēdendo face
re. p̄ntis p̄ncipaliter non intēdat effectus. intēdat ta
men ex consequenti. sicut supra tactum est de eo qui vo
luntarie se subicit op̄i exteriori. per s̄sequēs voluntarie
se subicit caracteri. 2 sic patet totum.

20

Quantū ad scdm articulū. Querit̄ dñter de p̄rā
te baptis̄m̄ p̄ p̄p̄tatem ad effectū. 2 circa h̄ q̄
runt duo. P̄mo qz vtrū mali ministri s; carbo
lici dent sac̄m̄ 2 rē. Scdō qz vtrū heretici 2 p̄s̄i ab ec
clesia dent rem sac̄i vt catholici.

Questio. j.

Ex mali ministri dent rē sac̄i p̄bat multis autoritatib⁹
bus q̄ h̄ntur in s̄c̄a. maxime ista. si q̄s baptizauit ebri⁹
homicida. adult. si baptis̄m̄ x̄pi ē. r̄ps baptizat. s; r̄ps
baptizat sc̄i. ado. s; 2 mal⁹ minister s̄c̄i. Itē rōe v̄r
qz si baptis̄m̄ mali hoīs nō daret gr̄am. tūc sal⁹ n̄ra p̄r
deret ex aliena vita. qd si nepharū ē dicere 2 inuistū. p; qz
qz mali ministri s̄ferūt rē sac̄i. Itē p̄r p̄rmer doctrina ad
doctoreqz baptis̄m̄ ad baptizantē. s; mal⁹ doctor dat do
ctrinā bonā 2 sanā quā dñs p̄cepit accipe. Mar. xxiij.
s; multos. Itē iste q̄ baptizat q̄ntis mal⁹ p̄r dare bonum
baptis̄m̄ siue effectū baptis̄m̄. Cōtra Mal. ij. Ma
ledicā b̄ndictōib⁹ v̄ris d̄r sacerdotib⁹ malis. Et gl. Je
ro. s; qd a vobis b̄ndictū fuerit a mē. maledicet. s; q̄ bap
tizat a malo sacerdote maledictus ē. nō q̄ recipit eius
ministerium gr̄am. Itē ec̄. xxiij. ab imūdo qd mūdabit
sed sacerdos mal⁹ ē imūdo. s; ab ip̄o vel p̄ ip̄m nō s̄ferit i
baptis̄mo gr̄a q̄ mūdāt aīam. Itē rōe v̄r. qz sicut sen
sus 2 mor⁹ fluūt a capite i mēbra corp̄alia. 2 ab vno mē
bro in aliud. ita 2 in corp̄e m̄stico. s; i mēbrū aridū n̄ de
fert sensū. sacerdos q̄ ē in mortali peccō baptizādō nō con
fert gr̄am baptizato. Itē orō viciaf ex vicio or̄tis. 2 po
tius meret̄ hō irā q̄ gr̄am. Cōtra Grego. cū is q̄ displicet
ad intercedendū miser. irat̄ anīm⁹ ad deteriora puoca
tur. s; baptis̄m̄ viciaf ex vicio baptizantis. aut si nō v̄r
tiaf. cū de⁹ iudicat de op̄ib⁹ s̄m̄ interiora. 2 sacerdos sic
moxius. 2 op̄ ei⁹ mortui. mortuus autē nō viuificat. p; qz
mal⁹ sacerdos s̄ferre nō p̄r gr̄am viuificatē. Itē
qz vtrū peccet is qui accedit ad sacerdotē mal⁹. Et v̄r
qz sic. qz in lege p̄cepit erat fugere imūdū corp̄alis. ergo
sp̄ualit̄ illud debet obf̄uare. Itē esto qz sacerdos pe
cat p̄ cū p̄ baptis̄mo. nūqd̄ ei dādū. Si sic. cū emat s̄
crāmētū ē simonia. Si nō. remanebit nō baptizat⁹. 2 h̄
ē p̄pter piculū. aut baptizat⁹ sine sacerdote p̄r necitatē
Itē ddm. qz mal⁹ sacerdos nō tñ fac̄m̄ sed etiā rē dat
nō ip̄e sed de⁹ cui⁹ sac̄ra s̄c̄i bona 2 ip̄olluta. In baptis
mo em̄ nō mūdāt neqz interi⁹ baptizat⁹ mīster sed deus.
Sed cū de⁹ lauet interi⁹ p̄cedente lortio exteriori. 2
exteriori displicet. quia lauās displicet. quō dñs est vt
lauante malo sacerdote exteriori. de⁹ lauet interi⁹. Et
ad illud ē norandū qz est qdām opus qd habet fructem
a charitate interna solū. qdām qd habet ab institutiōe
diuina. P̄mū opus ē virtutis 2 vicij. 2 a deo pensat
s̄m̄ qualitatē voluntatis. Scdm̄ ē op⁹ sac̄i 2 b̄ pensat
s̄m̄ meritū 2 dignitatē x̄pi in institutiōe. 2 tale s̄p̄ remanet
efficax et impollutū. nec p̄t aliquo mō pollui sicut nec
meliorari. habet em̄ virtutē a x̄po non a ministro. sicut
semen sac̄i in terrā equaliter fructificat siue sit bonus
qui seminat siue malus. 2 sic b̄c. Ex h̄is patet obicera.
Nā m̄ sac̄ra sunt b̄ndictōes dei nō maloz. Et sic patet
etiā sequens. quia immundus ibi non mūdāt. Simi
liter ad illud quod obijetur a simili de corp̄ali nutrimentū
to patet responsio qz nō ē simile. quia de⁹ imediare dat
gr̄am baptizato. Ad illud quod q̄ritur vtrū pec
cet qui accedit ad malū sacerdotē. ddm. qz nō. imo mag⁹
peccat illi qui cū recusat credens sac̄m̄ per ip̄m disp̄
sarū ē viciaf. quia facit iniuriā sac̄ramento. Nec va
let qd obijet. quia illud intelligit de r̄actu p̄ imitātes 2

25

consensu malū. nōl se autē tangit d̄ baptisimū recipit.
 24 Ad illud qđ obr̄ de simoniacō. dicit̄ qđam qđ po-
 rius debet quis se baptizari facere a laico. Sed esto qđ
 non est alius. dicit̄ qđ nō potest dare p̄ciū vt sacri emat
 sed vt emat aquam. Sed esto qđ aq̄ sit consecrata. nūc di-
 cit̄ qđ ante debent d̄mittere p̄uulū mort̄ sūi baptisimo
 quia nō sūt faciēda mala vt eueniāt bona. Meli⁹ tñ ē
 dicere qđ d̄t̄ p̄ciū nō ad emēdū sacri vel aquā. sed
 ad red̄tendā veritatē iuris sui. 2 B magis videt̄ con-
 sonare pietati ⁊ etiam iuri.

Questio. ij.

Utrū heretici dent rem sacri. ⁊ qđ nō videt̄. Aug. de cō-
 se. dist. iij. ecclesia paradiſo cōparata indicat nobis pos-
 se quidem foris baptisimū eius recipere. sed salutem beati-
 tudinis ei tra cā nec accipere nec habere. Itē Augu. qđ
 foris ecclesiam baptizat. nō summū baptisimū ad salu-
 tem sed ad p̄niciem. habentes formā baptisimū. virtū-
 tem eius negantes. Itē rōne videt̄. quia si baptisima he-
 reticōz facit filios dei dādo grām baptisimatis. videt̄
 qđ inter hereticos extra ecclesiam sūt filij dei. hoc autē fal-
 sum est. ergo rē. Itē si baptisima hereticōz facit remis-
 sionē peccōz. ⁊ remissio sit per sp̄m sc̄m. ergo inter eos
 est sp̄s sc̄s. ergo heretici dant sp̄m sc̄m. sed hoc ē fal-
 sum. ḡ rē. Contra. Unū ē baptisima r̄t̄ ecclesie ⁊ he-
 reticōz. qui in eadē forma baptisimū. ḡ eadē efficaciam
 habēt. ergo si in baptisimo ecclesie daf̄ gratia. ⁊ in baptis-
 mo hereticōz. Itē baptisima illi oī est vt sacri. qđ
 pz. quia nō est iterandū. ergo si nō inuenit̄ obstaculum
 ita r̄fert grām vt catholicōz. Item possibile ē qđ iste
 qui baptizat sit hereticus mēnesciente. ergo dānum
 in curro de malicia aliena sine omni culpa. R. dōm
 25 qđ baptisimus qui soluz daf̄ ab hereticis in forma eccle-
 się baptisimus ē. ab ip̄simo ecclesie regenerat filios eccle-
 się non hereticos. generat etias filios in xpo. Exemplū aug.
 contra donatū est. quia sicut iacob nō tantū genuit per
 vterū liberarum sed etiā aēllaz. sic et xps. vnde qui bo-
 ni baptizantur ab hereticis. p̄parat eos filijs ancillarū
 sed qđ mali ab ecclesia cōparat eos eis. Habet̄ igit̄ semp̄
 efficaciam nisi hēat obicem in suscipiente. tūc autē h̄z ob-
 icem qñ iste qui baptizat consentit heresi. Et hoc potest
 esse triplex. aut quando est heretic⁹ ⁊ fauet̄ errori. aut
 si non est hereticus. tñ vadit ad hereticū p̄ciū in p̄sentem
 p̄ri ecclesie. aut si non est p̄ciū vadit tamē ad occultū
 quē sc̄t̄ eē hereticū. m̄ p̄pter aliquod comodū vel fa-
 uorē. ⁊ tūc nihil accipit qui accipit ab heretico vt ē he-
 reticus. Sed tūc nō consentit. quādo habet̄ impotentiam
 am discernendi vt paruulus. vel quando ille hereticus
 est occultus ⁊ creditur esse catholicus. aut quando bo-
 mo est in necessitate cōstitutus solo necessitatis sc̄uitu.
 Auctoritates aug. s̄m p̄mam viam intelligunt. Rationes
 ad op̄positū patent. quia quos heretici baptizat̄ nō
 consentientes heresi sue. ⁊ si videant̄ esse de eis. tamen
 sūt ecclesie filij ⁊ intra ecclesiam. Unde aug. dicit̄ con-
 tra donatū. qđ heretici baptizant non per id qđ habent
 repugnans ecclesie. sed per id quod habet̄ cōtrarietatem
 ar̄ ab hereticis nisi baptisima. nec in alijs conueniat. ius
 dicandus est catholicus. quia cum catholicis conuenit
 ⁊ non habet̄ repugnans. ⁊ talis ē paruulus. ⁊ ideo qđ
 uis paruuli baptizentur. ab hereticis. non tamen sūt in-
 ter hereticos quārum ad meritū sed solū quantū ad nā-
 merū. et ideo non sequitur qđ sūt inter hereticos s̄m qđ
 heretici sūt sicut filij dei. nec etiam qđ inter eos sit sp̄s

sanctus p̄ quem remittuntur peccata.
 Quidam ad tertium articulum queritur de potestate
 baptizantium p̄ cōparationem ad dantem illam. Et
 circa hoc queruntur duo. Primo querit̄ que sit
 illa potestas quam xps dare potuit ministris ⁊ nō de-
 dit. Secundo queritur vtrū xps fuerit data potestas
 dimittendi peccata.

Questio. ij.

Circa quam procedendum ē hoc modo. Super illis
 Johannis. j. Dic est qui baptizat. dicit̄ aug. qđ Job. di-
 dicit qđ potestatem mundandi a peccatis ministris. da-
 re potuit. sed non dedit. ergo videtur qđ ista fuerit po-
 testas cooperationis. Item qđ illam dare potuerit.
 sed non dedit. videtur per verbum aug. ⁊ magistri. quia
 non dedit hanc potestatem ne homo sp̄m poneret in ho-
 mine. Sed p̄pter nullā potentiam homo speraret in
 homine nisi homo haberet potentiam dimittendi culpā
 ⁊ dandi grām. ergo de illa intelligitur. Itē hoc ap̄m
 ostenditur ratione qđ potuit hanc communicare per lit̄-
 mulam spiritualibz. qđ angelo superioris ordinis dedit
 potentiam purgandi alium qui est inferioris ordinis. er-
 go cum ita sit ordo in ecclesiastica ierarchia sicut in an-
 gelica. patet. rē. Item ostenditur etiam per simile in
 corporalibus. quia rebus corporalibus dedit potentiam
 curandi a morbo corporali. ergo animabus sanatis vt
 buit dare potentiam curandi a morbo spirituali. Itē
 hoc etiā pb̄at a minor. quia dare potuit ministris eccle-
 się potentiam expellendi demones. ergo multo fortius iemi-
 nariū eoz qđ est peccatū. Itē a minor videt̄ alio mō. ⁊
 nulla creatura nobilitior est aīa sc̄ta. sed gr̄e dedit poten-
 tiam expellendi culpam. ḡ et aīe dare potuit. Contra
 Aug. nauis est iustificare impium qđ creare celū. ⁊ ter-
 ran. sed potentia creandi non est capax creatura. ergo
 nec potentia iustificandi nec dimittendi peccata. Itē
 o mnis actio est per cōiunctionem agentis. sed sol⁹ de⁹
 p̄t̄ illabi aīe. ergo solus potest purgare. Itē purga-
 tio a culpa est a superioris. sed solus deus est supra iude.
 ar. ḡ solus deus potest culpam dimittere que est in li.
 arb. Itē interius baptizare est grām infundere ⁊ gra-
 tiam infundere est ip̄am creare. sed sol⁹ dei est creare gra-
 tiam. ergo ip̄sū tñ est interius baptizare sive a culpa
 purgare. R. dōm. qđ circa baptismum possunt sex
 26 p̄tates annotari. vt videamus quā dare potuit d̄s ⁊
 nō dedit. Prima est autoritatis. quia deus a seip̄o non
 aliunde h̄z p̄tatem interius mudandi a culpa. Secūda est
 cooperationis vt homo accepta diuinit⁹ potentiam in ra-
 ti acru esset cooperato. Tertia est excellentie. vt p̄mi a/
 bundantiorē grām essentem in baptizante. interioz
 p̄ferret grām baptizato. Quarta est inuocatio. vt hō i/
 noīe p̄ri baptizari possit sicut in noīe xpi vel trinitatē
 Quinta est institutio. vt sicut xps habuit p̄tatem. in-
 stituendi baptismus in aqua. ita alius haberet in aqua
 vel alibi. Sexta est ministerij qđ dar vt p̄ hōiem possit exte-
 rius ministrari ⁊ verbum ⁊ c̄m. Primā nec dare potuit
 nec dedit. vltimā dare potuit ⁊ dedit. de oībz inter me/
 d̄s dicit̄ m̄ gr̄i qđ dare potuit. s̄z nō dedit. Sc̄daz cī ⁊ ter-
 tiā nō deduit̄ ne spes i hōie poneret. qđ si vn⁹ hō possit aliū
 sanare sp̄ualr. vel suis n̄ c̄ritis pl⁹ de grā dare. sp̄az hō
 ab hōie grā nec veniā. Quarta hō ⁊ quinta non dedit
 ne tot essent baptismi. a quot baptizate. quia baptismus te
 nominatur ab eo cuius nomine sit. ⁊ ab eo qui instituit
 et ideo ne multi essent baptismi. sed vnus solus. insti-
 tute vt vnus sol⁹ inuocaret. De p̄tate vero cooperatiois
 p̄troversia est. qđ magister. dicit qđ illa dare potuit. hōc

Argum.

27^m coiter negat. S3 q3 aug^o. videt hoc dicere. ppter B
 noradu q coopari ali e dupli. Uel p modu de efficien
 tis sicut natura coopat deo i p ducere naturalu. 2 li. ar
 bi. gre i faciedo op^o meritoriu. Uel p modu disponetis
 sicut coopatur ho deo qru ad gram. qz se disponit p
 mo no qd qd videat dicere magis da dare no potuit. qz
 creatura capax no fuit. nec ho em intellexit Aug. Si
 cut em tacu fuit i pmo li. di. xij. 2 p obiectiones ostensuz
 dare gram e poterie infinite 2 poterie supra mitem bu
 manā que imediare e in deū. Secūdo ho mo dare potu
 it vt ho p m actu interiorē baptisato gram obtineret. no
 gram efficiēdo s3 ipam baptizādo. sicut dedit homini
 virtutē faciēdi miracula. no qz ipē ea efficiet. s3 virtute si
 bi a deo data qrua velle impetraret. S3 hac no dedit
 homi. s3 vt tñ possit interi^o i saluādo aiām. sicut exteri
 us virtute miraculoz sanat corpora. tūc enī ad eos recurre
 ref. p salute aie. sicut ad deū. Dñs aut qru ad hāc potē
 tiā oēs fecit eqles. vt salute aie a se solo doceat reqrēdā
 Dñs enī eqliter purgāt q sacm administrā. 2 ita no est
 28^m efficacia in actu mētis baptizātis. s3 solū i administratōe
 sacri. 2 p b manifesta e solutio obiectoz. Ad illud q
 qd obf q angelus supioris ordinis purgat. 2 d d q
 illud e intelligēdu qru ad cognitōem. 2 hoc solū dispo
 sitiuē. S3 magis e purgare affectiuā. qz magis e deo cō
 iūcta. Preterea habitus q reformat e habit^o magis dei
 formis. nihilomin^o tñ dicit Aug. q solus de^o e doctor.
 sicut solus baptizat interi^o. S3 in b no dicit dyo. no
 est vult excludere dispōem doctoris exterioris q est per
 modū cuiusdā exēsiōis. s3 vult q habit^o a solo deo infu
 dat. nec i hoc excludit cooparōne luis naturalis. Aliq
 enī sūt q possunt cognoscere p lūmē naturaliter indi
 tū. Similit aliq bona sūt ad que possunt affueheri p
 recitudinē naturaliter insertā. 2 sicut ad ea q sup naru
 rā sūt solus ds eleuat cognitūā. in fūdendo habitū cog
 nitūū. vtpote illustratōem pphie vel fidei. sic cū gratia
 gratū facies 2 ebaritas eleuat supra naturā. n infū ibi
 nisi p infusione. 2 sicut cognitūa deo coopante p se pfi
 cere aliquo habitu naturali. vtpote cognitōis natural
 di qru ad habit^o morales 2 infusos. 2 qz gratia gratūz
 facies naturā supra se eleuat. habitus e infusus. 2 iō ab
 illo solo e qd p i habi aie. Quāvis aut vtrūqz sit a deo.
 tamē i habitu cognitōis doctor pparat no solū s3 bo exte
 rioris. s3 etiā p habitū interiorē. 2 ita vn^o e melior doctor
 q alter. Ita de^o potuisset facere i baptismo. s3 noluit vt
 29^m ei soli omni potentia honor 2 glia attribuat. Ad illd
 qd obf de medicina corpali patet rñsio. q no est simile.
 qz medicine sanitarē no efficiūt. s3 disponūt adiuuādo
 naturā. No est etiā sile. qz corpalia mutuo agūt 2 pari
 unt. no sic aut aia infuit i aiām. 2 rō but^o assignata fuit
 30^m in pmo li. Ad illud qd obf de expulsioe demonū. di
 cēdu q illd no e mai^o s3 min^o. qz demō pte expelli sine me
 liozatoe 2 infusioe gre. s3 no culpa. demō enī pte expelli.
 31^m q pte arrari p dñi pte. Ad illud qd obf de gra. du
 cēdu q gra expellit info. mado no efficiēdo. 2 qz aia no
 pot aiām info. mare. iō nec acru illū cōscare. effectiue ac
 32^m solus ds e q pte grāz dare. Parer q. de q pte aug^o. i tel
 lectu. s. de pte cooparōis. q dī aliqz coopari. no qz si
 mul cū illo efficiet. s3 qz aliq dono sibi dato aliqd facit. q
 scō ds facit. s. solo nutu mētis sine actu sacri. Tñ sicut
 brūs pter dī mortuos suscitasse. 2 infirmos curasse. 2
 habere virtutē curādi 2 gram sanitarū. no qz ipa facerz
 s3 qz de nutu suo faciebat sine aliq visibili sacramento.
 ne dicit aliqz purgare 2 purificare 2 deo coopari. si

data eēt ei cōsimilis grā ad alas purgādas. qd noluit
 deus. sicut dicit aug^o. Ideo etiā no dedit q vnus bapri
 sarec melius qz alter. 2 si mgr ita intellexit bñ intellexit.
 2 rōes inducte ad oppositū no sūt cōtra ipm. verū tamē
 ipē in lra multū expmit. 2 ideo i gre ista no est ei vis qz
 cōsentiedū. 2 ita parer solutio obiectoz. Ad hoc pbleu
 ma terminandū valent que scripta sunt de donatōe gre
 xij. di. li. j. **Questio** q
 Utrū christo data sit pās dimitte di pctā. Et q sic vū
 def. An resurrexōem em dicit Mar. ix. vt aut laatis
 qz fili^o hoīs h3 pte dimitte di pctā. P^o resurrexōem
 dicit Mar. xl. data est mibi omis potes. 2. Jte rō
 ne vī. qz xpūs e redēptōr fm qz hō 2 mediator. sicut dicit
 tur i li. iij. sententiā. dist. xix. s3 magis e redimere gen^o
 humanū qz humana pctā dimittere. g. 2. Jte huma
 na natura est vnita diuine in vnitate persone. g multo
 fortius i vnitate oparōis. g quis sit dei solus. est tamē
 hoīs christi etiā dimittere pctā. Contra ille solus po
 test pctā dimittere q pte aias viuificare. s3 solus dei et
 no aliter^o est aias viuificare sicut dicit ang. 2. Jte
 qz homo iste sit deo vnitus. tñ homo e 2 creatura. g
 fūite poterie. s3 aiām recreare cū sit facta nubi p pecca
 tū. est infinite poterie ergo illud no pte christ^o fm qz hō.
 33^m R^o. ddm. q si intelligat de potestate effectiua dimit
 tendi peccata. sic solus dei est non hominis. quia christ^o
 interius baptizat non fm qz homo. s3 scdm q deus. S
 aut de potestate dispositiua. vtpote per modū meriti
 sic christus meruit nobis dimittere peccata. 2 qm
 ad penam. 2 quantum ad culpam. Unde quis deus
 dedit dona hominibz. 2 donauit culpas. Quia vero ho
 mo innocēs accepit i nobis dona. id est meruit vt nos
 accipere mus. Meruit autē christus nobis remissionē
 culpe 2 relaxationē pene sua passione q fuit deo grātis
 sima. 2 in se fuit acerbissima. nullo modo ex debito suo.
 imo ppter solūda debita nostra. 2 in hoc habet christ^o
 excellere in qru hō i pte dimitte di pctā. qz se pte ro
 rū adonare. sicut 2 fecit mulieri i adulterio dephēre. et
 nūc etiā p sine clauē aliq. Alij aut hoīs si h pnt. bo e
 p pte q dñs eis cōmisit sue passionis thesaurū 2 me
 ritū dispēsandū qsi custodibz thesauri. Ideo amplior
 modo nobilitatis attribuit christo etas fm qz hō pās
 dimitte di pctā qz aliū. no qz ipē delear culpā. sicut ostē
 dūt rōes. qz sicut pbatū e in pmo li. 2 in fcedenti pbleu
 mate talis deletio fit p gre infusione 2 creatōem. 2 iste
 est actus poterie infinite. creatura aut potente infini
 te no est capax. nec p potentā finitā pot cōtinuari po
 tentie agētis actu infinito. 2 ideo nullo modo nec vnite
 nec no vnite creature cōuenit pās baptisandi interi^o.
 siue remittendi pctā effectiue. sed solū dispositiue. et h
 cōpetit merito christi. vel tñ formaliter. 2 h cōpetit gre
 quā impetrat christus. Ex his parer obiecta. Quod ei
 dicitur in Mar. intelligit fm ideomatū cōmunicatōz.
 36^m no fm qz homo hoc possit. Ad illud qd obf de redēp
 tione. ddm. q in redēptōne duo sūt. est em ibi solutō p
 35^m cū p q eram obligati. 2 donatio per quā sumus recon
 ciliati. Prīmū qdem e minoris potentie. scdm maioris
 2 ratione primū dicitur redemptio. s3 ratione humani
 tatis. ratione secundi qm ad diuinitatez. nec huma
 nitas sufficisset nisi deuat vnita esset. Ad aliud di
 cēdu q vnitas que est oparōis no seqtur vnitate plone
 36^m sed nature. Et qz patris 2 filij vna est natura qz vna de
 sint plone. ideo vnā habent operationem. Quia ho hu
 manitas 2 diuinitas in christo sunt diuerse nature. idō
 diuerfas opationes habent